

Taking care of the relatives: Article of faith in Islam

আল্লীয় স্বজনৰ যত্ন লোৱাটো : ইছলামত বিশ্বাসৰধাৰা

Translate Here as bilingual.

Dr Syed ZafarMahmood,

ডঃ চৈয়দ জাফৰ মাহমুদ,

Last week an elderly lady in my extended family left for her eternal abode. May Allah bless her soul with a high pedestal in Paradise, amen. Later during condolence sessions it came to light that her son is highly technically qualified and worked in the Gulf at half a million Rupees monthly salary. As mother began falling frequently ill he requested his wife to shift to New Delhi, permanently stay with mother and serve her. The good wife happily agreed and shifted base to the Indian capital. In due course, as mother began remaining regularly unwell, the son quit his lucrative job in the Gulf, took up a not so good position in the national capital region and both of them started living full time with mother. He noticed that due to her aching knees mother was not able to climb up while she liked to sit in the sun on the roof. He carved out space in a corner of the house and got an elevator installed. Lo & behold, even in the 21st century there are some persons in the world who discern God's real purpose behind creating the humanity and act thereupon. One feels like envying the parental upbringing of this young couple. The boy and his wife were actually implementing God's command in letter and spirit: In the best way possible do good to your parents and the relatives (holy Quran 4.36). Even Dr Sir Mohammad Iqbal was amazed at such high level of parental upbringing:

যোৱা সপ্তাহত আমাৰ যুটীয়া পৰিয়ালটোৰ এগৰাকী বয়সীয়াল পাৰিবাৰিক সদস্য এই ইহজগতৰ মায়া ত্যাগ কৰি পৰলোকলৈ যাত্ৰা কৰিছে। আল্লাহ যেন তেখেতৰ আত্মাক জন্মত স্বান দি সুখত ৰাখে, আমীন। ইয়াৰ পিছত তেখেতৰ আত্মাৰ উদ্দেশ্যে আয়োজিত এক শোকসভাত প্ৰকাশিত হয় যে সেই তিৰোতাগৰাকীৰ এটাল'ৰা আছে আৰু তেওঁ টেকনিক্যালি যথেষ্ট যোগ্যতা সম্পন্ন আৰু উপসাগৰীয় অঞ্চলৰ এখন দেশত আধা মিলিয়ন টকাৰ মাহেকীয়া দৰমহাত চাকৰী কৰি আছে। যিহেতু তেখেতৰ মা সঘনাই অসুস্থ হৈ পৰিছিল সেইবাবেই তেওঁ তাৰ স্ত্ৰীক উপসাগৰীয় দেশৰ পৰাস্থায়ীভাৱে গুচি আহি নতুন দিল্লীত তেওঁৰ মা'ৰ সৈতে বসবাস কৰাৰ পৰামৰ্শ দিয়ে। তেওঁৰ সহানুভূতিশীল স্ত্ৰী আনন্দেৰে স্বামীৰ পৰামৰ্শ মানি লয় আৰু নতুন দিল্লীলৈ গুচি আহি তেওঁৰ মা'ৰ সৈতে বসবাস কৰিব ধৰে। কিন্তু তথাপিও যিহেতু ল'ৰাজনৰ মা সঘনাই অসুস্থ হৈ পৰিব ধৰিলে সেইবাবেই তেওঁ তাৰ উপসাগৰীয় অঞ্চলৰ আকৰ্ষণীয় চাকৰী এৰি নতুন

দিল্লীততুলনামূলকভাবে কম সুবিধাজনক এটা চাকৰী লৈদুয়োগিৰিয়েকঘৈণিয়েকে মা'ৰসৈতে বসবাস কৰিব ধৰিলে।ল'ৰাজনে লক্ষ্য কৰিলে যে তেখেতৰ মা'ৰআঁঠুৰবিষয়ৰ বাবেতেওঁচিৰায়েদিভালকৈ উঠা-নমা কৰিবনোৱাৰিছে,আনহাতে তেখেত ছাদতেই ৰ'দত বহি বেছি ভাল পাইছে।তেখেতৰল'ৰাজনেঘৰৰ এটি চুকৰএটা অংশককাটিওপৰৰ পৰা তললৈনমাৰ সুবিধাৰবাবেসেই ঠাইডোখৰত এটা এলিভেটাৰ বহালে। আঁচৰিত কথা হ'ল যে এই ২১ শতকতো এই জগতত এতিয়াওএনে কিছুমান মানুহ আছে যিসকলে মানবতা সৃষ্টিৰ অন্তৰালত থকা আল্লাৰ ইচ্ছাৰ বিষয়টোক বুজিব পাৰে। এই তৰুণ দম্পতিয়েমা-দেউতাক লালন পালনৰ বিষয়টো ভালকৈয়েই অনুভব কৰিব পাৰিছিল।প্রকৃতপক্ষে এই ল'ৰাজনেআৰুতেওঁৰ স্ত্ৰী উভয়েই সন্তুষ্টিমান আল্লাৰ আদেশকআখৰআৰু ভাবনাৰ দ্বাৰা মানি লৈছিল। এটোয়েইনিজৰমা-দেউতাআৰু আল্লীয় পৰিজনৰ প্রতি আটাইতকৈ ভালকৈ কাম কৰাৰসম্ভাব্য এটি উপায় (পবিত্ৰ কোৰান ৪.৩৬)। আনকি ডঃ ছাৰ মোহাম্মদ ইকবাল নিজেই মা-দেউতাৰ প্রতি এনেকুৱাধুনীয়া লালন পালনৰ বৈশিষ্ট্যতাক দেখি আচৰিত হৈ গৈছে।

Ye faizan-e nazarthayakimaktabkikaraamatthi
Sikhaayekis-ne Ismaeelkoadaab-e farzandee

ইয়েফয়জান-এনজৰথাইয়াকিমকতাবকীকাৰামতথী
শিখায়েকিচ-নেইছমায়েলকোআদাব-এফৰজানদে

Was it the school lesson or parental upbringing that taught Ismail (Ishmael) what should he happily forbear for the sake of his parents' pleasure ?

মা-দেউতাৰ আনন্দৰ বাবে নিজা সুখ স্বাচ্ছন্দ্য ত্যাগকৰা আৰুমা-দেউতাৰ প্রতি এই অসীম ভালপোৱাৰ শিক্ষালাভটো কি ইছমাইলে (ইছমায়েল) স্কুলতশিকোৱা পাঠ্যপুস্তকৰ পৰা লাভ কৰিছিলনে?

While the significance of serving the parents is generally well known let's try to understand what God has enjoined upon us in respect of our relatives. In order to describe the relatives God has used two types of terms in the Quran: *Arhaam* and *Aqraboon* or other derivatives of the 3-letter Arabic root QRB like *Qurba*, *Aqrabeen*, *Maqraba*. *Arhaam* is plural of *Rahm* that's the chamber in

the mother's sacrosanct body in which the human being gestates. But as a collective noun, *Arhaam* has been used in Quran Kareem to describe one's extended family comprising all the relatives both through birth and matrimony. As per divine instruction each one of us has to continuously and duly discharge the obligations of kinship (4.1). Maulana Abdul Majid Daryabadi writes in *Tafseer-e-Majidi* that according to the divine law (*Shari'at*) the kinship group is the basic unit of society. Prophetic tradition says that, hanging from the celestial throne, the womb supplicates God to 'bless those who augment me and censure those who frustrate my centrifugal aspirations'. Quranic commentators mutually agree that patronizing the relatives is a fundamental obligation of faith (*Wajib*) and to deliberately disregard them is sacrilegious. For this, the individual is under continuous divine surveillance. The Prophet (S) also exhorted that even if the other fellow tries to sabotage the relationship bond, one should still stick on unilaterally. He declared: Whosoever wishes augmentation of provisions and elongation of life period must indulge in obliging and appeasing the relatives (*Sila-Rahmi*).

যিহেতু মা-দেউতাৰ প্ৰতি ভালপোৱা, সেৱায়ত্ত কৰাটো সাধাৰণত ভালতাত্পৰ্যকবুজায়, সেইবাবেই আহক আমিআমাৰ আত্মীয়স্বজনৰ প্ৰতি ভাল ব্যবহাৰৰ বিষয়টোকলৈ আল্লাহ ঠিক কিমানখিনি উপভোগ কৰিছে সেইটো একবাৰচাই লওঁ। আত্মীয় স্বজনৰ কথা বুজাবলৈ আল্লাহ কোৰানত দুই প্ৰকাৰৰ্চত ব্যৱহাৰ কৰিছে: আৰহাম আৰু আগাৰবুন নাইবা ৩টা আৰবিক আখৰৰ মূল কিউআৰবি যেনে কোৱাৰবা, অগ্ৰবিন আৰু মাগ্ৰাবা। আৰহাম হ'ল ৰাহামৰবহুবচন শব্দযাৰ অৰ্থ হ'ল হ'ল মা'ৰ শৰীৰৰপবিত্ৰঅংশ, য'ত মানুহ গৰ্ভধাৰণ সময়ৰপৰা জন্মোৱা সময়লৈকে থাকে। কিন্তু এটাসমষ্টিগতবিশেষ্য হিচাবে, আৰহাম'ক কোৰান কৰিম-এ ব্যৱহাৰ কৰিছে; য'ত আত্মীয়স্বজনৰসমন্ময়েগঠিত একযুটীয়াপৰিয়ালটোত জন্মআৰুবিবাহউভয়ৰমাধ্যমেৰ্গনা কৰাইছে। ঐশ্বৰিকনিৰ্দেশমতে আমাৰপ্ৰত্যেককেই আত্মীয়তাৰ প্ৰতিটোবিষয় অবিৰতআৰুযথাভাবেবাধ্যবাধকতাৰ সৈতে পালন কৰিব লাগে(4.1)। মৌলানা আব্দুল মজিদ দৰিয়াবাদি তফচিৰ-এ - মছজিদী'ত উল্লেখ কৰিছে যে ঐশ্বৰিক নিৰ্দেশ বা নীতি অনুসৰি(শৰিয়ত) আত্মীয়তাৰ গোষ্ঠী হ'ল সমাজৰমৌলিকগোষ্ঠী। নবীপৰম্পৰাত উল্লেখ কৰিছে যে স্বৰ্গীয় সিংহাসনৰপৰা ওলমাৰ্গৰ্ভই ঐশ্বৰিক বীণিতভাবে আবেদন কৰিকৈছে যে 'যিসকলে মোৰ বৃদ্ধিত সাহায্য কৰিছে তেওঁলোকক আশীৰ্বাদ কৰা, আল্লাৰপ্ৰতি কৰা প্ৰাৰ্থনাত আমাৰগৰ্ভৰবৃদ্ধিক আশীৰ্বাদেৰে পূৰ্ণ কৰা আৰু যিসকলে মোৰ অপকেন্দ্ৰ আকাঙ্ক্ষাক পৰাভূত কৰিছে সেইসকলক পৰাভূত কৰা'। কুৰআন মন্তব্যকাৰী পাৰম্পৰিক ফালৰপৰা সম্মত হয় যে আত্মীয় স্বজনৰ পৃষ্ঠপোষকতা হ'ল মৌলিক বিশ্বাসৰ বাধ্যবাধকতা (ওৱাজিব) আৰু নিজা ইচ্ছাৰে তেওঁলোকক আওকান কৰাটো হ'ল পবিত্ৰ ব্যক্তিৰ অসম্মানকাৰী অৱস্থা। সেইবাবেই স্বতন্ত্ৰ ব্যক্তিজন একেলেথাৰিয়ে ঐশ্বৰিক নিৰীক্ষণৰ অধীনস্থ হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও নবীয়ে (সকল) উদ্বুদ্ধ কৰিছে যে যদিহে আন আন সহযোগীসকল সম্পৰ্কৰ বাঁন্ধোনক অন্তৰ্ঘাত কৰাৰ চেষ্টা কৰে, তেন্তে আমাৰ এই বন্ধন দূতভাবে অটুট ৰখাৰ প্ৰতি আমি সদায় সচেষ্ট হোৱা উচিত। তেওঁ ঘোষণা কৰে যেকোনোবাই

যদি জীৱনত বিধানৰ উদ্দীপন আৰু দীৰ্ঘায়াতকৰণকশুভেচ্ছা জনাব বিচাৰে, তেন্তে তেওঁক ভদ্ৰ আৰু প্ৰশমিত উপায়ে সম্পৰ্ককসলাগিব লাগিব (শিলা ৰাহমি)।

Abu Huraira (R) complained, "I try to strengthen the bonding while some of the relatives frustrate my efforts"; the Prophet (S) informed him that till he does that an angel would remain deployed by his side. God further desires (26.214) us to keep reminding the society about such injunctions of *Shari'at*. Also, He cautions us that the relatives deserve our attention on priority vis a vis the other members of the society (33.6). According to *Tafhim-ul-Quran* any act of charity done ignoring and superseding the needy relatives doesn't squarely measure up to the divine reckoning. There is a special mention in the Book regarding helping the relatives who are orphan (*Yateemanzamaqraba* - 90.15) that commands greater reward. We are forewarned (47.22) that our going against these heavenly writs may tantamount to twisting the basic infrastructure leading to societal upheaval; God detests and deprecates such assailants of His design. *Tafhim-ul-Quran* says that this verse enlists *Qata-Rahmi* (cutting off a natural relationship) among the fundamental prohibitions (*Haraam*). Conversely, *Sila-Rahmi* has been bracketed (2.177, 4.36) among the best deeds (*A'maal-e-Saaleh*).

আবু হুৰায়িয়া (আৰ) অভিযোগ কৰিছে যে, "আমি আমাৰ আল্লীয়সকলৰমাজত সম্পৰ্কক মজবুত কৰাৰ পৰ্য্যাপ্ত চেষ্টা কৰিছো যদিও আকৌ কিছুমান আল্লীয়ই আমাৰ এই প্ৰচেষ্টাক বিফল কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে"; নবি (সকল) তেওঁক জনায় যে তেওঁ যিমান সময়লৈকে এই কামত লিপ্ত থাকিবসিমান সময়লৈকে কোন এজন ফেৰেচতা তেওঁৰলগত থাকিব। আনকি আল্লাহ বিচাৰে যে (২৬.২১৪) আমি যেন সমাজৰ সকল মানুহক শৰিয়তৰ এই বিধানবিলাক মনত কৰাই দিওঁ। আনকিতেওঁ আমাক সাৱধান কৰি দিছে যে আমাৰ আল্লীয়সকলৰসৈতে সমাজৰ আন আন সদস্যসকলেও সদায় আমাৰ সন্মুখীক মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰাৰ চেষ্টা কৰে (৩৩.৬)। তাফহিম-উল-কোৰআন মতে অতিকৈ দুখীয়া আল্লীয়স্বজনক আওকান কৰি কোনো ধৰণৰ সমাজসেৱামূলক কাম কাজ কৰিলে আল্লাইকেতিয়াও সেই কামটো ভালমনে গ্ৰহণ নকৰে। অনাথ আল্লীয় পৰিজনক সাহায্য দানৰ বিষয়ে এখনকিতাপত বিশেষভাৱে উল্লেখ আছে যে (ইয়াতিমানজাকমাগ্ৰাবা - ৯০.১৫) আঞ্জা হ'ল সন্মুখ পুৰস্কাৰ। আমি আগৰে পৰাই সাৱধান হওঁ (৪৭.২২) যে এই সকল স্বৰ্গীয় ৰীতি নীতিৰ বিৰুদ্ধে গৈ সমাজৰ নেতৃত্বানীয়মৌলিক আন্তঃগাথনিৰ বিপৰ্যয় উত্থানৰ সমকক্ষ হ'ব পাৰে; আল্লাহ তেওঁৰতেনে ধৰণৰ অবয়বৰ আক্ৰমণকাৰীসকলক ঘিণ কৰে আৰু বিৰোধ কৰে। তাফহিম-উল-কোৰআনেকৈছে যে মৌলিক নিষিদ্ধকৰণৰ মাজৰ (হাৰাম) এই আয়াতত কোয়াতা-ৰাহমি নথিভুক্ত আছে (এক স্বাভাৱিক সম্পৰ্ককভাঙি দিয়ে)। বিপৰীতভাৱে চিলা-ৰাহমি'ক তাঁৰ অসম্ভব ভাল কামৰ (আ'মাল-এ-চালেহ) বন্ধনীৰ মাজত ৰখা হৈছে (২.১৭৭, ৪.৩৬)।

According to the commentators all the relatives - distant & close - of an individual constitute what is known as *ZawilArhaam*. For special consideration of this group God has used (42.23) the term *Al-mawaddataFil-Qurba*. Closer the relationship more intense is the obligation and bigger is the sin for pausing or laying off the relationship. As per divine scheme *ZawilArhaam* has been made internally self-sufficient. In a kaleidoscope, turning around the cylinder in a circular motion shows different designs and colour combinations. Similar is the internal mechanism of *ZawilArhaam*: in the group of relatives some are very rich, some very poor, some on the threshold, some very learned, some illiterate, but the group as a whole is internally self-reliant. God keeps a tab on every group member as to his/her behavior with others. God's minimum expectation from us under *Sila-Rahmi* is to "not avoid what best one is capable of doing" for the fellow group members. In two verses of Quran Karim (17.26 & 30.38) *Sila-Rahmi* has been declared as the right of the needy relatives in the assets & capabilities of the better off members of *ZawilArhaam*. Mind you, God may sometimes even turn around the kaleidoscope of *ZawilArhaam* and thereafter the red color may begin looking white ..and the white, pink etc. *Qata-Rahmi* is ill-treatment with the relatives or deliberately not doing what best one is capable of doing with the relatives. In 17.26 God enjoins upon us not to be spend-thrift and squander away our wealth & income and, instead, discharge the obligations of the needy relatives.

সকলোআত্মীয়সকলৰমতে -এজন স্বতন্ত্রব্যক্তি দুৰৈতআৰু নিচেই কাষতে - যি গঠন কৰে তাক *জাৱয়িলআৰহাম* বোলা হয়। তেওঁৰ দলৰ বিশেষ বিবেচনাৰবাবে আল্লাহ এক বিশেষ শব্দ (৪২.২৩) ব্যৱহাৰ কৰিছেযিটো হ'ল আল-মাওয়াদাতাফিল-কুৰবা। সম্পৰ্ক যিমানেই গভীৰহ'ব বাধ্যবাধকতা সিমানেই বেছি হ'বআৰুএই সম্পৰ্কক ভঙাৰক্ষেত্ৰতপাপৰবিপদও সিমানেই বাঢ়ি গৈ থাকিব। ঐশ্বৰিক পৰিকল্পনা মতে জাৱয়িলআৰহামঅভ্যন্তৰীণভাবে স্বয়ংসম্পূৰ্ণ হৈছে।এখন কেলিড'স্কোপৰ, এটা বৃত্তাকাৰ গতিত থকা এটাচিলিন্ডাৰতবেকাকৈ চৌদিশে বিভিন্ন ডিজাইন আৰুৰঙৰ সংমিশ্ৰণ ঘটা দেখা যায়। একেটা পদ্ধতি জাৱয়িলআৰহাম -অৰ ক্ষেত্ৰতো দেখা যায়। এই দলত কিছুমান আত্মীয় খুবই ধনী, আকৌ কিছুমানবৰদুখীয়া, কিছুমানআকৌ এই দুয়োৰ মাজতএক প্ৰান্তিক মানৰ ওপৰত থিয় হৈ আছে, কিছুমান আকৌ ভীষণ শিক্ষিত, আৰুকিছুমান অশিক্ষিত, কিন্তু এটা সম্পূৰ্ণ দল হিচাবে তেওঁলোকে সকলোৱেই অভ্যন্তৰীণভাবে আত্মনির্ভৰশীল।এজনে আনজনৰসৈতে কেনে ব্যৱহাৰ কৰিছে সেইটো জনাৰ বাবে আল্লাহ প্ৰতিটো দলৰ সদস্যৰওপৰত বিশেষভাৱেলক্ষ্য ৰাখিছে। 'শিলা ৰাহমি'ৰ অধীনত আল্লাই আমাৰওচৰৰ পৰা ন্যূনতম যি বিচাৰে সেইয়া হ'ল"দলৰ সহকৰ্মী হিচাবেআন আন সদস্যৰ হিতৰ বাবে যিমানখিনি সম্ভৱ আমিভাল কাম কৰা উচিত।"কোৰআন কৰিমৰদুটা আয়াতত(১৭.২৬আৰু ৩০.৩৮) শিলা-ৰাহমি'কদুখীয়াআত্মীয়সকলৰঅধিকাৰকজাৱয়িলআৰহাম-অৰভালসম্পদ আৰুক্ষমতাহিচাবেঘোষণাকৰাইছে।আপোনাৰ মনত ৰখা উচিত যে, আল্লাহ হয়তো কেতিয়াবা কেতিয়াবা জাৱয়িলআৰহাম-অৰ কেলিড'স্কোপটা ঘূৰাই দিব পাৰে, ফলত

ৰঙা ৰঙটো হয়তো ব'গা, ব'গা হয়তো গুলপীয়া ইত্যাদি দেখাব,ফলত আল্লীয়স্বজনৰসৈতে কোয়াতা-ৰাহমিৰ বেয়া ব্যৱহাৰনাইবানিজ ইচ্ছাৰে নিজৰ সামৰ্থ্য অনুসৰিযি যি ভাল কৰিবলগীয়া আছিল তাক নকৰাটো প্ৰতিপন্ন হ'ব। ১৭.২৬ -তআল্লাহ আমাৰওপৰত আদেশ দিছে যে আমি যেন আমাৰ সম্পদৰ আয় অপচয় নকৰোআৰু অপব্যয়ী নহওঁ, আৰু তাৰসলনি, দুখীয়া আল্লীয়স্বজনৰ দায়িত্ব পালনত নিজকে ব্যস্ত ৰাখো।

Simultaneously, God has also put a caveat (60.3) that even in order to favor the relatives nothing should be done in violation of God's law otherwise on the Judgement Day the relatives too would not be of help. Also in 4.135 God clarifies that we are expected to remain on the side of justice even though it goes against ourselves, our parents or any other relatives; be he/she rich or poor, God warrants our obedience in supersession of his/her interests. We need not let our desires have the upper hand vis a vis the divinely mandated straight path and should, rather, fulfill the promise that we've made to our Creator (6.152). God told the Prophet (S), 'Say, I do not ask from you for any compensation (for guiding to the right path) except valuing the natural relationships'. The scriptural research done by the famous commentator Hazrat Ashraf Ali Thanvi (R) tells us that patronizing the relatives amounts to pure observance of faith (*Iman*).

একেলগেই, আল্লাহ এটাসাৰধানসূচক বানী ঘোষণা কৰি কৈছে যে (৬০.৩) আল্লীয়স্বজনৰহৈ কথা বা কাম কৰিবলৈ গৈ আল্লাৰ নিয়মৰবিৰুদ্ধে গৈ কোনো কাম কাজ কৰাটোউচিত নহব,নহলে বিচাৰৰ দিনত আল্লীয়স্বজন কোনেও আপোনাক কোনপ্ৰকাৰে সাহায্য নকৰিব। আনকি ৪.১৩৫ -অত আল্লাহ পৰিস্কাৰ কৈকৈছে যে মোৰ স্বাৰ্থৰ বিৰুদ্ধে, মোৰ মা-দেউতাৰ বিৰুদ্ধে নাইবা অন্যান্য আল্লীয়পৰিজনৰ বিৰুদ্ধে গলেওসদায়েই আমি সকলোৱেই ন্যায়বিচাৰৰ পক্ষত থকাটো উচিত; সেইজনদুখীয়ানাইবাবেজাৰ মনোভাৱৰ নহউক কিয় বা তাৰ / তেখেতৰ স্বাৰ্থ নিৰ্বতনক্ৰমে আল্লাহ আমাৰ অজ্ঞাকাৰীতাৰ পৰোয়ানা জাৰী কৰে। কেতিয়াওআমাৰউচ্চাশাক সন্মোচ স্থান দিয়াটো উচিত নহ'বআৰুলগে লগেই আল্লাৰচিধা পথটো বাধ্যতামূলক হ'ব আৰু,আনকি আমি আমাৰ সৃষ্টিকৰ্তাক সৃষ্টি কৰিছোবুলি ভবা উচিত হ'ব (৬.১৫২)।আল্লাহ নবিক (সকলক) কৈছে যে, 'মই তোমালোকৰপৰা কোনপ্ৰকাৰ ক্ষতিপূৰণ নিবিচাৰো (সঠিক পথত তোমালোকক পৰিচালনা কৰাৰ পাৰিশ্ৰমিক হিচাবে), কিন্তু তোমাকমাথোন স্বাভাৱিক সম্পৰ্কৰ বাঁন্ধোনক অটুট ৰাখিব লাগিব।' বিখ্যাত ভাষ্যকাৰ হজৰত আশৰাফ আলি থানভি (আৰ)-ৰ দ্বাৰা কৰা শাস্ত্ৰসম্মত গৱেষণায় আমাককয় যে আল্লীয়তা অটুটৰখাটো বিশ্বাসকশুদ্ধ প্ৰতিপালন কৰাৰসমান (ইমান)।

The author is President, Zakat Foundation of India ZakatIndia.org

এই লেখকজনহৈছেপ্ৰেচিডেন্ট, জাকাত ফাউণ্ডেশন অফইণ্ডিয়া জাকাতইণ্ডিয়া.ওআৰ্জি